

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 7Nc/54/2013
Identifikačné číslo spisu: 8211201726
Dátum vydania rozhodnutia: 02.10.2013
Meno a priezvisko: JUDr. Oľga Trnková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2013:8211201726.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu Svidgas, s.r.o., so sídlom vo Svidníku, J. Gagarina 244, zastúpeného JUDr. Janou Toporcerovou, advokátkou v Lipanoch, Námestie sv. Martina 39, proti žalovaným 1/ T. bývajúcemu v N., 2/ O., bývajúcemu v N., zastúpeným advokátskou kanceláriou AK - TARABČÁK s.r.o., so sídlom v Prešove, Hlavná 13, v mene a na účet ktorej koná advokát a konateľ JUDr. Jozef Tarabčák, vedenej na Okresnom súde Bardejov pod sp. zn. 6 C 109/2011, o vylúčení sudcu Krajského súdu v Prešove z prejednávania a rozhodovania veci vedenej na tomto súde pod sp. zn. 13 Co 72/2013, 13 Co 73/2013, 13 Co 74/2013, takto

rozhodol:

Sudca Krajského súdu v Prešove JUDr. Jozef Škrab je v y l ú č e n ý z prejednávania a rozhodovania veci vedenej na tomto súde pod sp. zn. 13 Co 72/2013, 13 Co 73/2013, 13 Co 74/2013 (vec vedená na Okresnom súde Bardejov pod sp. zn. 6 C 109/2011).

Odôvodnenie

V konaní vedenom na Krajskom súde v Prešove pod sp. zn. 13 Co 72/2013, 13 Co 73/2013, 13 Co 74/2013 oznámil predseda senátu 13 Co JUDr. Jozef Škrab predsedníčke súdu (JUDr. Anne Ilčinovej) svoju zaujatosť vo veci, ktorú (po výzve najvyššieho súdu) bližšie odôvodnil tým, že konateľ a spoločník žalobcu Ing. O. je vzdialeným príbuzným jeho manželky (je dcérou C., rod. G. ktorej bratrancom v prvom pokolení bol S., otec Ing. O.), s Ing. O. majú (spolu s manželkou) veľmi dobré rodinné a priateľské vzťahy, firma Ing. O. sa podieľala na rekonštrukcii ich rodinného domu a napokon Ing. O. je manželom sudkyne Krajského súdu v Prešove JUDr. V., s ktorou má (okrem rodinného vzťahu jeho manželky) veľmi dobrý priateľský vzťah.

Predsedníčka Krajského súdu v Prešove predložila vec Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky v súlade s ustanovením § 15 ods. 1 O.s.p. na rozhodnutie, pretože dôvody, pre ktoré sa JUDr. Jozef Škrab cítil byť zaujatý, nepovažovala za postačujúce.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd nadriadený Krajskému súdu v Prešove (§ 16 ods. 1 O.s.p.) posudzoval opodstatnenosť tvrdenej možnosti vzniku pochybnosti o zaujatosti sudcu krajského súdu z

aspektu existencie dôvodov, pre ktoré je sudca vylúčený z prejednávania a rozhodovania veci. Vychádzal pritom z ustanovenia § 14 ods. 1 O.s.p., podľa ktorého sú sudcovia vylúčení z prejednávania a rozhodovania veci, ak so zreteľom na ich pomer k veci, k účastníkom konania alebo k ich zástupcom možno mať pochybnosti o ich nezaujatosti. Účelom citovaného ustanovenia je prispieť k nestrannému prejednaní veci, k nezaujatému prístupu k účastníkom alebo k ich zástupcom a tiež predísť možnosti neobjektívneho rozhodovania. Cieľu sledovanému uvedeným ustanovením zodpovedá aj právna úprava skutočnosti, ktorá je z hľadiska vylúčenia sudcu považovaná za právne relevantnú. Je ňou existencia určitého právne významného vzťahu sudcu, a to: 1/ k veci, v rámci ktorého vzťahu by mal sudca svoj konkrétny záujem na určitom spôsobe skončenia konania a rozhodnutia o veci, 2/ k účastníkom konania, ktorý vzťah by bol založený na príbuzenskom alebo rýdzo osobnom (pozitívnom či negatívnom) pomere k nim, 3/ k zástupcom účastníkov konania, ktorý vzťah by bol založený na pomere vykazujúcom znaky vzťahu uvedeného pod bodom 2/.

Citované zákonné ustanovenie predpokladá taký vzťah vlastného záujmu sudcu na prejednávanej veci alebo taký jeho osobný vzťah k účastníkom konania, prípadne k ich zástupcom, ktorý by pri všetkej nožnej snahe o správnosť rozhodnutia ovplyvnil jeho objektívny pohľad na vec a v konečnom dôsledku by mohol viesť k vydaniu nezákonného rozhodnutia.

Sudcu možno vylúčiť z prejednávania a rozhodovania veci buď na návrh účastníka súdneho konania (§ 15a O.s.p.) alebo na základe návrhu (oznámenia) samotného sudcu (§ 15 O.s.p.). Obsahom práva na prejednanie veci pred nestranným súdom nie je povinnosť vyhovieť každému návrhu oprávnených osôb a vždy vylúčiť sudcu z ďalšieho prejednávania a rozhodovania veci pre zaujatosť. Obsahom základného práva na prejednanie veci nestranným súdom je len povinnosť (nadriadeného) súdu prejsť každý návrh oprávnenej osoby na vylúčenie sudcu z ďalšieho prejednávania a rozhodovania veci pre zaujatosť a rozhodnúť o ňom (I. ÚS 73/97, I. ÚS 27/98, II. ÚS 121/03). Vzhľadom na to, že rozhodnutie o vylúčení sudcu podľa § 14 ods. 1 O.s.p. predstavuje výnimku z ústavnej zásady, podľa ktorej nikto nesmie byť odňatý svojmu zákonnému sudcovi (čl. 38 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky) treba trvať na tom, že sudcu možno vylúčiť z prejednávania a rozhodovania pridelenej veci skutočne iba výnimočne a z naozaj závažných dôvodov, ktoré mu celkom zjavne bránia rozhodnúť v súlade so zákonom nezaujato a spravodlivo. Pri posudzovaní týchto dôvodov (ich analýze) v konkrétnej situácii je nutné prihliadať aj na rozsiahlu a inštruktážnu judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) a Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) v danej problematike, z ktorej možno vyvodit', že subjektívne hľadisko sudcovskej nestrannosti sa musí podriaďovať prísnejšiemu kritériu objektívnej nestrannosti. Existencia oprávnených pochybností pritom závisí vždy od posúdenia konkrétnych okolností prípadu a podľa objektívneho kritéria sa musí rozhodnúť, či (úplne odhliadnuc od osobného správania sa sudcu) existujú preukázateľné skutočnosti, ktoré môžu spôsobiť vznik pochybnosti o nestrannosti sudcu. Pri rozhodovaní, či je daný oprávnený dôvod na obavu, že konkrétny sudca je nestranný, je stanovisko osoby oprávnenej namietat' zaujatosť dôležité, ale nie rozhodujúce, určujúce je to, či sa môže táto obava považovať objektívne za oprávnenú.

Sudcov vzťah k účastníkom konania alebo k ich zástupcom môže byť založený predovšetkým príbuzenským (rodinným) alebo jemu podobným vzťahom (§ 116 Občianskeho zákonníka), ktorému na roveň môže v konkrétnom prípade stáť vzťah priateľský (alebo nepriateľský) takej intenzity, že sudca nebude schopný nezávisle a nestranne vo veci rozhodovať.

V danom prípade návrh na vylúčenie z prejednávania a rozhodovania veci podal samotný sudca krajského súdu z dôvodu ním deklarovaného a v oznámení špecifikovaného rodinného a priateľského vzťahu k účastníkovi konania - žalobcovi, vyvolávajúceho pochybnosti o jeho nezaujatosti. Teda navrhol svoje vylúčenie z prejednávania a rozhodovania veci so zreteľom na jeho pomer k účastníkovi konania.

Vychádzajúc z uvedeného výkladu rodinný a priateľský vzťah opísaný JUDr. Jozefom Škrabom k jedinému spoločníkovi žalobcu Ing. O. je podľa názoru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky nepochybne vzťahom relevantným z hľadiska ustanovenia § 14 ods. 1 O.s.p. a dôvodom pre jeho

vylúčenie z prejednávania a rozhodovania o danej veci. Preto rozhodol tak, že tento sudca je vylúčený z prejednávania a rozhodovania predmetnej veci.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.